

Виходить у Львові що
дня (крім неділі і гр
кат. сьвят) о 5-ї го
дині по полудні.

Редакція і
Адміністрація: улиця
Чарнецького ч. 12.

Письма приймаються
лише франковані.

Рукописи звертаються
чи на окреме ждані
і за зложенем оплати
поштової.

Рекламації незапечатані
вільні від оплати
поштової.

НАРОДНА ЧАСОПІСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Вісти політичні.

(Пр. Аппоній про положення на Угорщині. —
По смерті Папи).

В палаті послів угорського сейму президент палати гр. Аппоній виголосив — як донесли вчерашні телеграми — промову, в якій ставув рішучо по стороні гр. Кин-Гедерварівого і осудив строго угорську обструкцію. Наважуючи до програмової промови президента міністрів гр. Кин-Гедерварівого, заявив, що підприємець його правительство і має до него довіре, бо теперішній прем'єр іде в сліди політики Селя, якого програму розвязання кризи уважає відповідною. Напади на Кина задля того, що був хорватським баном, суть несправдані, бо в Хорватії Кин виявився прихильником угорської державної єдності. — Бесідник переходить відтак до справи народних домагань і підносить, що несправедливим є заміт, немов би він відступив від своїх народних домагань. Сного становиска він не змінив, але думав, що народна програма дасться перевести тільки постепенно. Підвищена контингенту рекрутів в рамках фінансового бюджету призначив гр. Аппоній конечним, як се зачекнув міністер гонведів. Натомість жадав, щоби в новій військовій процедурі угорська мова була призначена як обов'язуючий язык під час публичних розправ в процесі. Також домагався частішого і скорішого перенесення угорських офіцірів до Угорщини. В дільшому ході своєї бесіди гр. Аппоній начеркнув історію послідних військових предложений і заявив, що його щирим пересвідченням є те, що якесь підвищене контингенту рекрута

єсть доконечне. З тим всім президент мусів бути дуже противний новому військовому предложенню, коли би не узгляднено деяких національних жадань. Що-до перенесення угорських офіцірів до Угорщини бесідник заявляє ся проти твердження міністра гонведів Колоніварівого, який признає, що перенесення відбуваються досить скоро. Гр. Аппоній покликав ся на королівське розпорядження в тій мірі з р. 1868 і висказує надію, що правительство постарає ся о прискорені перенесення. Так само що-до нової військової процедури карної, бесідник жадав рішучо заведення угорського язика при розправах, однак виступав проти твердження опозиції, немов те німецький службовий язык в армії є нарушением конституції. Вкінці бесідник висказує пересвідчення, що національні жадання здійснять ся скоріше чи пізніше, та лише в способі ведення борби за них він не згоджується з опозицією, бо она має перед собою непоборими труднощами. Не можна, не числячи ся з фактами, звертати ся до скрайності, бо то шкодить державі і народові. В першій лінії треба додержати даного слова. В інтересі краю і народа лежить, щоби обструкція занехала свою небезпечну гру.

З Риму доносять, що вчера в полудневих годинах в часі страшної спеки число відвідувачів тіла Папи осіб значно змаліло, по-половину знів побільшилося. Позаяк вступ до церкви св. Петра дозволений лише за білетами, то комісаріят поліції в дільниці Льва і Ватиканській бура суть в правдивій облозі. Перед каплицею св. Тайни поліційні агенти не допускали, аби публіка довше задержувалася. Впрочому крім арештованя кількох злодіїв не було ніякого заколоту публичного порядку. — В дільниці Льва панує оживлений рух.

Величезні товни публіки їдуть до церкви св. Петра, аби оглянути тіло Папи. На площах св. Петра продають карти з портретом Папи, які мають величезний покуп. Фотографи роблять заєдно знімки. З провінції надійшли телеграфні донесення, що тамошні італійські органи цивільні і військові взяли участь в заупокійних богослужіннях за Папу. — Торжественне заупокійне богослужіння за Папу в Римі відбулося вчера о годині 10 рано в церкві св. Петра. Взяли в нім участь: колегія кардиналів, дипломатичне тіло, достойники і допущені гости. Також в інших церквах відбулися богослужіння при участі клиру і великих товн публіки. Заупокійні богослужіння будуть відбуватися слідуючих п'ять днів, а по їх окінчанню зберуться кардинали на конклав. — Giornale d'Italia пише, що завіщане Папи обіймав 30 сторін. Папа поручає в завіщаню дальше ведення своєї політики. Цілий маєток записав Папа — як ми вчера доносили — на ціли церковні і зарядив, аби його тіло похоронено в церкві Сан Джованні в Лятерані. — Третє засідання кардиналів прийшло вчера рано вранці і печати канцелярії іменувало комісію для конклаву; она складається з кардиналів: Маккі, делла Вольте і Кассалі. Службу лікарську в конклаві поручено д-рам Ляппоніому, Пельгалью і хірургові Каджаті. — Osservatore Romano доносить, що на вчерашньому засіданні кардинали ухвалили відбити похорон Папи в суботу.

Ером а шайкою фальшивників гроши, якими він викрив і робив їх докори, прийшло до суперечки, а відтак до бійки, в якій він утратив жите. Звідки та поголоска взяла ся, не знову ніхто; але она найшла у мешканців Міль Стріт віру і її оповідано як сушу правду. Она дійшла навіть до Джессиних ушів; она почала вірити, що для виновників того злочину є ще може дорога до спасення.

Она угодила ся з похатником і господинею дому і Юрия перенесено в ліжко, в якому лежав, до маленької кімнатки, що не була більша як велика шафа, але давала єму більш захищений, хоча чистоті і порядку в ній не могло бути бесіди. На щастя мала гроши, бо найшла добре наповнену мошонку Юрия і не мала сумніву, що може його гріши розпоряджати. На себе видавала лише тільки, кількою конечно було потреба, аби жити, але для Юрия видавала після своєї гадки дуже богато. Юрий правда був би съміявся з її поняття о марнотратності, але їй здавалося, що она дуже щедра. Кликала два рази денно лікаря. Купувала все, що він зарядив, і здержувала ся при тих закупинах лише зі страху, аби її не спітали, звідки має она гроши.

Між тим мала она досить причини богато видавати, бо Юрий був справді хорий. То, що перейшов серед лютої студени через дахи, дуже причинило ся до погоршення його здоров'я, а його тіло було ослаблене попереднimi пропасніцями. Якийсь час висіло його жите на во-

лоску і в часі тих годин і днів а навіть тижднів страшної неспевності не відступала Джессі від його боку і виявила нечувану терпеливість і витревалість, які викликали навіть зачудовані лікаря, котрий не так легко чому-небудь дивувався.

Але вкінці сила недуги переломила ся. Одного вечера отворив він по довгім покріпляючим сні очі, а коли Джессі глянула в них, побачила, що они гляділи розумно і що він перший раз по довгих, довгих дніх пізнав її.

— Джессі? — сказав з радістю здивованем — ти звідки тут взяла ся?

— Дай спокій — відповіла успокоючо. — Ти був дуже хорий, але тепер вже поліпшало тобі. Спи, спи.

Єму не треба було того повторяти, бо він обернувся на другий бік і попав знов в здоровий сон, що був ознакою поліпшення.

Але на лиці Джессі не було видно радості. Она сиділа заложивши руки на коліна, на її ліжку; безмежний біль лежав в глубині її лагідних очей, що утомлено гляділи перед себе. Кілька разів легко здрогнула і часом сльози спливали по її блідих лицах. Роздобулося з неї кілька слів, немов би против її волі; то були справді дивні слова: „Ах — сказала она — я надіяла ся, що він умре! Я надіяла ся, що він умре!

Однака на її лиці не можна було побачити ні сліду такого чувства, коли вкінці Юрий обудився і коли она мусіла коло него

РУСЯВЕ ВОЛОСЕ.

(З англійського — А. Серджента).

(Дальше).

Вернувшись до дому, застала Джессі Юрия в ліжку похатника і довідала ся від одного з комірників, що поліція перешукувала всі компанії в цілі камениці.

— Они бачили твого мужа — сказав комірник — але коли увиділи, що він слабий, дали ему спокій і не питали про нічого. Хто він такий? Не скажеш?

Але Джессі потрясла головою. На її смертельно бліді лиці пробивався як безконечний біль і тревога. Она між тим довідала ся про цілі трагедії в Міль Стріт; знала, що і Дік і Стефан померли і мусіли вислухати подробиці їх покалічення. Було цілком природно, що она гляділа зі страхом на съвіт Божий.

Она була безпечніша, як гадала. Чорна Садлі зрадила вправді по піаному частину тайни Дікови, але Дік не жив, Стефан не жив також, а Франц Гельмонт, котрий щось знати, не міг бачити лиця свого приятеля і його жінки у вікні дому при Міль Стріт. Впрочому ніхто — з винкою може одної Алісі — не знати добре близьких обставин, аби цілу історію пояснити. Розійшла ся поголоска, що межи Стефаном

Н О В И Н К И.

Львів дні 24го липня 1903.

Іменування. Президія краєвої дирекції скарбу іменувала скарбових ад'юнктів технічних: Тадея Гавровського і Адама Люкаса контролерами в IX кл. ранги, а асистентів Януша Хемчука, Адольфа Рерінга і Фелікса Семіонтковського ад'юнктами технічними в X. кл. ранги.

Ц. к. краєва Рада шкільна перенесла Йос. Севецького управителя школи в Шідгайцах до Чесанова, Мих. Корделівну учит. в Козловій до Коростова, Франца Домбровецького учит. в Середнім Селі до Угерців мінеральних. — Переенесла в стан супочинку учителів: Вал. Козубську в Рогатині, Юл. Фуссівну в Іворові, Вол. Говдунову в Манастирці, Тому Бляшкевича в Бережанах, Тад. Острівського в Скоморохах, Даміана Ляшевича в Нетликівцях. — Краєвий виділ на внесене кр. ради шкільної уділів на 1902 р. з фонду шкільного між іншими отсії беззворотні запомоги на будову шкіл: в Посаді новоміській (Добромиль) 600 кор., в Черлянах (Городок) 300 кор. в Челюсниці (Ясло) 500 кор., в присілку Заді к. Волоші (Самбір) 600 кор.

Архиєрейське богослужіння поминальне за упокій душі бл. п. Льва XIII Папи римського відслужив вчера в четвер о 9 годині С. Е. Митрополит Іллітицький при участі крилошаною. Білецького, Туркевича, Шурка, Пакижі і ін., потім відправлено панаходу. На богослужінню явилися представники сільських і воїскових власників, С. Е. п. Намістник гр. А. Потоцький з урядниками намісництва і інших адмін. властей, з Видлу краєвого презеса др. Шлят і радник Гайдук, президент кред. зем. товариства Країнський. По богослужінню складали кондолянці до рук С. Е. Митрополита: С. Е. п. Намістник гр. Потоцький іменем краєвого правителства, презес др. Шлят і Гайдук іменем кр. виділу, радники Гайдук і Барвінський іменем соймового руського клубу, п. Барвінський іменем руських послів держ. ради з Слав. Сєзда, презес Країнський іменем кред. земського товариства, сов. Гарасимович іменем Ставронії і інші, а вкінці іменем митрополичої капітули о. митрат Білецький.

Папи римські, що найдовше управляли Церквою. Первоначальний князь апостолів сьв. Петро завідував Христовою Церквою 25 літ 4 місяці і 7 днів. Лише два папи переступили той час: Пій IX управляв церквою 31 літ, 7 міс. і 22 днів, а Лев XIII два місяці довше як сьв. Петро. Крім напевних папів найдовше засідали на Апостольському престолі: Пій VI — 24 літ 8 міс. 14

днів, Пій VII — 23 літ 5 міс. 6 днів, Лев I — 21 літ 1 місяць 13 днів, Урбан VIII — 20 літ 11 місяців 21 днів, Лев III — 20 літ 5 міс. 16 днів і Климентий XI — 20 літ 3 місяці 25 днів. Найкоротше зі всіх папів управляв католицькою Церквою Урбан VII, бо лише 13 днів.

† Корнило Устиянович, артист-маляр і писатель, упокоївся в Довгім коло Борислава, дні 21 с. м. в 64-ім році життя. Похорон відбувся вчера. Сими днями відправить ся заходом руских товариств заупокійне богослужіння за душу Покійника. В. е. п!

† Князь Адам Сапіга, один з найвиднійших мужів нашого краю, упокоївся дні 22 липня с. р. в Раїхенгаль в Баварії, в 75-ім році життя. Покійний брав визначну участь в праці над економічним подвигненем Галичини, був довгі літа председателем гал. товариства господарського і за свою діяльність був наділений Цісарем доказами призвания. В р. 1885 був іменованний тайним радником, в р. 1896 наділився його Цісарем ордером Золотого Руна. Тіло бл. п. кн Сапіги по забальзамованню буде перевезене за кілька днів до Красиця, де спочне в родинному гробі. — В. е. п.

— Градові тучі. Одногди упав великий і густий град в околицях Тернополя. Межа Березовицю а Підволочиськими падав град величини голубичих яєць і знищив все на полях і в садах. Кілька штук худоби погибло під ударами леду, а безліч в ранених. Навіть була одна жертва людська. Селянин Дмитрак не мав де склонити ся перед градом і погиб ударений в скраль грудкою леду. — Дні 21 с. м. падав град в околиці села Денисова коло Тернополя і знищив все збіже на полях. — Місцями, кажуть, падав град величини курячих яєць і витовк та виломив все, що лишилося в полях, в садах і городах. Селян же країна вужда. — До „Діла“ пишуть з Телячого в Шідгачині: У нас упав дні 21 о год. 4 по полуничі град величини курячих яєць і убив в 10 хвилях все до тла, що лишилося на огородах і в полях. Вся садовина знищена. Град був так великий, що пообломлював навіть гвія з дерев і вибив дріб. В селі загальний плач і сум, бо кромі втрат матеріальних не знали ще, чи нема також втрат в людях. — Про дальший градові опади доносять зі Зборова. Мав там участи град в самім Зборові і околиці; найближчі села мав поробити в селах: Сервири, Білківці, Бзовиці і Білаголовах, а передовсім в Городищі, тернопільського повіту.

— Земля на продаж. В селі Гаргельд коло Речиці в городецькім повіті в 50 господарств на продаж з вільної руки. Господарства належать до німецьких кольоністів, що переселюються сюди тепер у Німеччину і суть знаменито загospодаровані і з дуже доброю землею. Кожде господарство обирає менше більше по 18 моргів землі з будинка-

ми, а до господарства привязане також право побору з громадського лісу. Господарства ті продаються ся по 250—300 зл. за морг разом з будинками. Близьких інформацій удається парох Речиці о. Евдокім Васильчак, а найближча залізниця станиця Каменобрід коло Городка, віддалена всього на 3 кілометри.

— До всесвітнього духовенства архієпархії. Митроп. Ординаріят подає сим до відомості Веч. Урядів царохільських, що дні 20 о год 4 пополудні упокоївся о Господі Святійший Отець Папа Лев XIII, котрого ім'я славно згадують не тільки весь світ католицький, але також всі християни взагалі, а не менше і світ поганський — словом — ціла Вселенна. В жалю за Тим найліпшим Отцем належить нам заносити найгорячіші молитви до Отця Щедрот і Бога Милости о блаженний упокій душі Єго. В тій мислі Митрополит Ординаріят поручує всім Урядам царохільським: 1) оголосити вірним в слідуючу неділю вість о смерті Св. Отця, 2) Зарядити через три дні три рази денно дзвонене по пів години, 3) відправити три служби Божі за упокій душі цього Великого Папи, а то одну сьпівану а 2 читані з паастасами, 4) відправити в четвер д. 30 с. м. службу Божу о призванні помочи св. Духа до виборів Голови Церкви. При одній службі Божій належить вірним обяснити жите і діяльність Великого Покійника і захотити до горячих молитв за блаженний упокій душі Єго, а також на намірення вибору Папи. — Від гр.-кат. Митроп. Ординаріята. Львів, дні 21 липня 1903. — **† Андрей**, Митрополит.

— Великі огні. Дні 20 с. м. вибух з невідомої доси причини огонь в Східниці і знищив копальню нафти разом з будинками і машинами Сруля Готтесманна, мешкане Бакенрота і Сілкі і топнярку воску Інгебера. Загальна шкода виносить близько 80.000 корон а була обезпеченна на 74.600 корон. Єсть підозріння, що огонь умисно підложено і в справі цій веде ся злідство. — Дні 21 с. м. около 11 год. перед полуноччю вибух огонь в стодолі одного господаря у Вишнівчику, повіта підгаєцького а при сильнім вітрі перекинувся зараз на сусідні хати. Ратунок був майже неможливий, бо огонь швидко ся дуже борзо, а майже всі люди були в полі і хати були на колодках позамінані. Згоріло 21 хат і около 50 будинків господарських а 35 родин остались без стріку. Згоріло богато домашньої знадоби, торінні запаси збіжжя, богато дробу і кілька штук безрога а кільком господарям згоріла також готівка кількасот корон, которую не можна було уратувати. Загальна шкода виносить 52.000 К, а лише 10

заходити ся. Она стала знов вірною, неутомимою доглядачкою, котрої пожертвоване було так велике, що заступало її вправу і зрозумінє, яких ій ве ставало. Она була скора, оглядна і арчна, як все. Лише лікар погадав кілька разів, коли глядів на неї: З тою дівчиною щось не в ладі. Щось її хибє, пригнічує її. Рад би я знати, чи не стоять то в звязі з тюю загадочною подією в Міль Стріт, о котрій кождий говорить. Она досить красна, аби завернути голову мужчині і она дуже подібна до тої дівчини, в котрій мав бути захлюблений той бідний Стефан Ер. Тре ба єї колись про то випитати.

Доктор Прайс був добродушний і розумний чоловік, але мав характерну прикмету тільки розумних людей — страшенно любив довідувати ся о тайнах своїх близких і називав то психольгією. В давніших часах називано би то цікавостю.

Він дав Джессі кілька поучень, що має робити з Юсієм і пустив ся вже відходити, коли на єї здивоване ще раз обернув ся і спітав:

— Як він називає ся?

Джессі зволікала з відповідію. — Вальд — сказала вкінці змішана.

— А ваше називіще — Армстронг?

— Я так називаю ся як він. То мій муж.

— А не знали ви добре того Стефана Ера?

— Він замітив, що Джессі легко почевоніла.

— Знала, пане доктор — сказала вкінці.

— Ах! То сумний випадок з єго смерти, правда?

— Так.

— А що ви о тім гадаєте? Як то нещастиє могло стати ся?

— Мусія випасти з вікна — відповіла сухо і рівнодушно, що дивно у неї вражало.

— Та-ак! Або єго викинено. Що з тих двох річей правдиве? — спітав доктор Прайс.

Она здрогнула, дрожівши перешла через ціле її тіло і знов настала тишина, заки она відповіла майже нечутним голосом:

— Того не умію сказати, пане доктор!

— Справді ні? — подумав доктор Прайс.

— На мою гадку, дівчина, ти більше о тім знаєш, як хочеш сказати.

Але коли замітив, що она хоче ще щось говорити, повторив свої зарядження що-до Юсія і пішов скоро сходами в долину.

— Я заложивсь би — сказав сам до себе — що она прийде ще до мене з питаннями. Я бачив в єї очах неспокій і страх.

Він приладжував того вечера в своїм скучо-по обставленим мешканю на Уайтченелль ліки, коли почув легкий стукіт до дверей. Як звичайно крикнув він голосно: „Прощу!“ і обернув очіці з ожиданем на входові двері. За округлими склями очіці блиснули єго розумні очі, коли пізнав гостя. То була Джессі.

— Бою ся, пане доктор, що я не добре зрозуміла, що ви нині говорили — почала она.

— Я знаю, що я дуже дурна — але я не знала добре, тому побіжу і спитаю.

— Дуже добре, моя люба — відповів лікар. — Що хочете знати?

— Як би ви були такі добри повторити

мені всю то, що рано говорили, то я вже розуміла би.

— Звичайно ти не дурна — думав лікар. — Але за тим що щось криє ся.

І він повторив їй всії свої вказівки, які й дідав про доглядане недужого, хоч був перевірчений, що то повторюване непотрібне.

— Дякую, дякую, тепер вже розумію — сказала Джессі трохи за поспішно. Відтак розглянула си по комнаті і відозвала ся: — На якім дивнім місці мешкаєте, пане доктор!

— Правда? Тут інакше виглядає як у інших людей. Покажу вам кілька моїх скарбів. Ось тут бачите дивовижно утворену кістку, а отсіє гадина в спіритусі. А ось дивна штука: зломаний золотий перстень, який ми нашли в кишенні горбатого Діка Ера по єго смерті.

Джессі стояла як скаменіла, видививши ся на перстень. Два рази отворила уста, аби відозвати ся і два рази не сказала ні слова. Відтак відзнала ся тихим голосом:

— Чи можу єго близше оглянути?

Доктор виймив єго з під малого скляного дзвону і мовчки подав єго Джессі. Він уважно приглядав ся їй.

— То мій — сказала вкінці, побілівши як полотно. Відтак притиснула єго пристрастно до уст і голосно заридала. Лікар стояв як німий сівідок.

— Можу єго задержати, правда, пане доктор? — сказала благаючо. — Я знала, що він у Діка, але не причуваля, що з ним стало ся. Справді він мій. Пішано єго по тих буквах в середині. Подивіт ся — можна їх цілком

На всякий десяток кос даю одну косу і камень безплатно, то есть даром.

Довгота	65	70	75	80	85	90	95	100
в центиметрах								
за одну штуку	2·10	2·20	2·30	2·40	2·50	2·60	2·65	2·70
в каменем Кор.								
на 5-кггр. по-								
сильку іде штук	16	15	14	13	13	13	12	12

Карпатські срібно-сталеві коси мають тонке як папірок, легке як перо полотно, котре тне як бритва найтвердшу (псіянку), то есть гірську траву і збіже; що тілько попаде під неї, перетинає за одним замахом; на стопу тілько незначно вуживають ся і мозольну роботу хлібороба ва половину лекшу роблять. Приятна, легка робота на поля спровадить радість всякому хліборобови, тому всякий косить тілько карпатськими срібно-сталевими косами.

Серпі озубрені з англійської сталі дуже добре жнуть збіже і легко перетинають, так, що не чути в руках. Поручаю Вам, милі Сестри, хто замовить 20 штук серпів, дістане 2 даром.

Ціна за одну штуку 30 кр., то в 60 сот.

На всякі замовлені треба прислати 2 корон задатку, без задатку не висилається никому. На ждане цінники даром і оплачено, просить запамятати нашу адресу. З почтенем

Александр Копач,
Струтин вижний, п. п. Долина коло Стрия.

Товариство взаїмного кредиту

„ДНІСТЕР“

стоварищєнє зареєстроване в обмеженою порукою у Львові

ПОЗИЧКИ уділяє своїм членам на $5\frac{1}{2}\%$ і 1% додатку на кошти адміністрації, за предложенем документів виказуючих достаточну гіпотеку.

СПЛАТУ позичок розкладає догідно на рати до 10 лт. Сума позичок інtabульзованих і за порукою 1,239.243 К. **ЧЛЕНОМ** може бути тілько обезпечений тревало в „Дністрі“ від огню.

УДІЛ членський виносить 50 К, вписове 2 К. Число членів 2.391 з 2.501 уділами на 125.050 К.

ВКЛАДКИ щадничі приймає „Дністер“ і опроцентовує на 4%. Сума вкладок на 1.256 книжочках 1,103.333 К.

ЧИСТИЙ ЗИСК розділяє ся частию на дивіденду для членів, частию на публичні добродійні ціли: на церкви, бурси, захоронки, школи і т. д. На ті ціли роздано дотепер з товариства кредитового 10.840 К.

ІНФОРМАЦІЇ в справах позичок уділяє Дирекція і агенти.

Головна агенція днівників

ст. СОКОЛОВСКОГО

у Львові, пасаж Гавсмана ч. 9,

принимає пренумерату і оголошення до всіх днівників краєвих і заграницьких.

До „Народної Часописи“ і „Газети Львівської“ може принимати оголошення виключно лише агенція.

СТЕЛЯ

найновійший інструмент сальниковий швейцарський, самограй, ноти металеві без гачиків в ріжних величинах. Продає Соболевський годинникар у Львові, площа Марійська (готель французький).